

Opmerking vooraf: aangezien de hier voorgestelde werkwijze al getest en positief ontvangen is, valt er eigenlijk weinig meer over te zeggen. Gewoon z.s.m. invoeren!

Toch een paar verbeterpunten voor in de toekomst:

-1- Veel complicaties zouden wegvallen als op het stembiljet alleen partijen stonden.

Stap af van de malle gewoonte om de stembusuitslag te vertalen naar zetels die verdeeld moeten worden over natuurlijke personen, waardoor kleine verschillen in de stembusuitslag grote verschillen in de samenstelling (en dus ook de koers) van de volksvertegenwoordiging kunnen opleveren. Zuiver wiskundig bezien is dit een draak van een constructie.

Als partij X 12345 stemmen trekt en partij Y 23456, dan is daarmee gezegd dat als de volksvertegenwoordiging over een bepaald onderwerp stemt, de stem van Y 23456/12345 keer zo zwaar hoort te wegen als die van X. Een verkiezing is een ijking om de volksvertegenwoordiging zo zuiver mogelijk het volk te laten vertegenwoordigen, dus waarom de verhoudingen verminken door ze te benaderen met breuken waarvan de teller en noemer kunstmatig laag worden gemaakt? Er is geen enkele noodzaak de verhoudingen te visualiseren door middel van groepjes personen en meubilair.

De personele invulling, wie er over welk onderwerp meepraten, moeten de partijen maar intern regelen, al dan niet in samenspraak met hun leden. En als het op stemmen aankomt, is in het bovenstaande voorbeeld 1 persoon van X en 1 van Y genoeg om de mededeling te doen wat de stem is namens de 12345 resp. 23456 burgers die zij vertegenwoordigen. Of, bij verdeelde meningen binnen de partij, welk deel van de achterban geacht wordt "voor" of "tegen" te stemmen. Bijvoorbeeld: de woordvoerder van X stemt "7000 voor, 5345 tegen" en die van Y "11456 voor, 12000 tegen". Als er geen andere partijen zijn, worden er dus 18456 burgers geacht voor en 17345 tegen te zijn, en wordt het voorstel daarom aangenomen.

Het zal in het begin even wennen zijn, maar dit is wel de zuiverste manier om met het kiezersmandaat om te gaan. En om bij het onderwerp van deze internetconsultatie te blijven: het levert een enorme vereenvoudiging op van de telprocedure na het sluiten van de stembureaus.

-2- Spreid de lokale verkiezingen in de tijd. Als er bijvoorbeeld het hele jaar door elke week in steeds 2 andere gemeentes verkiezingen zijn, zal dit (in de meeste gevallen, buiten de grote steden) de verleiding bij media en politiek wegnemen om de verkiezingen in het landelijke te trekken. Dit geeft met name meer ruimte aan lokale omroepen om lokale kwesties en de visie daarop van de lokale partijen te belichten.

-3- Ik lees in het voorstel dat de processen-verbaal na transport worden gescand. Is het niet slimmer om ze (ook) al op het stembureau te digitaliseren? Al maakt de voorzitter maar met een smartphone een foto van elke pagina. En op veel locaties zijn vast wel faciliteiten om een proces-verbaal op een laptop in te tikken. Dien in die gevallen het verslag digitaal in en geef daarnaast een geprinte (en ondertekende) versie mee aan het transport, dan heb je de voordelen van beide communicatievormen.

-4- Jammer dat het digitaal stemmen nog op zich laat wachten. Naar mijn idee is het enige technische probleem dat onverlaten elektronisch kunnen afluisteren wat men stemt. Maar hoe erg is dat? Onverlaten kunnen die informatie nu ook al te weten komen, aangezien het stemhokje al heel lang geen gordijntje meer heeft.

Daarnaast speelt natuurlijk het probleem van de controleerbaarheid. Het apparaat kan wel op een display aangeven dat op partij X is gestemd, maar wie weet heeft de programmeur per ongeluk of expres ingebouwd dat elektronisch feitelijk keuze Y wordt vastgelegd. Een eenvoudige oplossing hiervoor lijkt mij dat het apparaat de uitgebrachte stem niet alleen elektronisch vastlegt, maar ook een printje produceert dat de kiezer visueel controleert en vervolgens in een ouderwetsche stembus doet. Bij twijfel achteraf over de gang van zaken kunnen dan altijd nog de printjes worden nageteld.